

Warszawa, dnia 24 marca 2017 r.

PROTOKÓŁ

z IV posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 20 marca 2017 roku, o godzinie 12:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

1. Informacja liderów zespołów roboczych nt. realizacji projektów oraz postępów prac w zespołach, dyskusja o zaangażowaniu i aktywności członków RdC w ramach projektów oraz wnioski ze spotkania z Panią Minister Anną Streżyńską.

Członkowie Rady do Spraw Cyfryzacji dyskutowali nad podjętymi w ramach poszczególnych zespołów ustaleniami. Przedstawiono następujące informacje:

- Zespół nr I – przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji

W ramach prac zespołu ds. przeglądu prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji stworzona została ankieta, która będzie skierowana do interesariuszy w celu identyfikacji istniejących luk i barier. Ankieta ta zostanie jeszcze skonsultowana z Departamentem Prawnym MC. Ewentualne jej modyfikacje możliwe będą jeszcze w związku z przewidzianym przeglądem prawa w ramach planu działań do realizacji Strategii Cyberbezpieczeństwa – z tego względu niezbędne są jeszcze uzgodnienia z Departamentem Cyberbezpieczeństwa MC w celu skonstruowania jednego wspólnego narzędzia do komunikacji z podmiotami zewnętrznymi w tej sprawie. Na prośbę Minister Streżyńskiej Zespół ma również skoordynować swoje działania z powstającymi projektami legislacyjnymi MC, które znoszą część barier, przez co Zespół niektórymi kwestiami nie będzie musiał się już zajmować. Z tego względu niezbędna będzie bieżąca współpraca z Departamentem Prawnym. Działania Rady związane z przeglądem prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji mogą być promowane podczas organizowanej pod koniec maja w Krakowie konferencji *impact'17*, by aktywizować obecnych tam przedstawicieli sektorów cyfrowych do udziału w identyfikacji tych problemów.

- Zespół nr II - systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej

Zespół ds. systemowego wsparcia dla cyfrowej transformacji gospodarczej wyraził chęć spotkania z przedstawicielem Departamentu Innowacji Ministerstwa Rozwoju, ze względu na trwające w MR prace nad budową strategii cyfrowej transformacji gospodarki. Zespół chce zapoznać się z prowadzonymi przez MR pracami i ewentualnie skoordynować z nimi swoje działania. Ponadto członkowie Zespołu dokonali szczegółowej analizy i przygotowali opracowanie dotyczące systemów zachęt dla przedsiębiorców na rynku niemieckim – trwają również analogiczne prace dotyczące rynku brytyjskiego. Porównanie wyników tych badań z obecną sytuacją w Polsce pozwoli na wyznaczenie konkretnych kierunków działań. Zespół planuje również porównać regulacje prawne dotyczące cyberbezpieczeństwa w tych trzech krajach i zorientować się jak to zagadnienie przekłada się na regulacje (wymagania i oczekiwania) wobec małych i średnich przedsiębiorstw. Docelowo wymogi strategii cyberbezpieczeństwa muszą być bowiem takie, by mogły być rzeczywiście zrealizowane nie

tylko przez duże firmy (które stać na wdrożenie elementów cyberbezpieczeństwa), ale i przez sektor MŚP.

- Zespół nr III - otwartość danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych

Zespół ds. otwartości danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych ustalił, że w MC trwają już prace nad wieloma aspektami tego zagadnienia dlatego będzie realizował założenia projektu synergicznie z działaniami MC, z tego względu zespół będzie miał dostęp oraz możliwość udziału w działaniach resortu. Pierwszym elementem opisującym aktualną sytuację w temacie zainteresowań Zespołu będą spływające do MC sprawozdania Pełnomocników Otwartości Danych w poszczególnych ministerstwach. Zespół ma się również włączyć w prowadzoną przez resort inwentaryzację danych w różnych instytucjach publicznych oraz wziąć udział w konsultowaniu założeń zintegrowanej platformy analitycznej.

W kwestii oprogramowania Zespół planuje się zająć tematyką dalszego udostępniania kodu, gdyż jest to istotna kwestia, którą nikt się w zasadzie nie zajmuje obecnie.

- Zespół nr IV - zarządzanie internetem i neutralność sieci

Lider Zespołu ds. zarządzania internetem i neutralności sieci spotkał się z Panem Krzysztofem Szubertem, Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji odpowiedzialnym m.in. właśnie za kwestie zarządzania internetem, aby wymienić informację na temat prowadzonych działań. Minister Szubert organizuje niezależne forum skupiającym ekspertów zajmujących się omawianą kwestią, z tego też względu Zespół planuje podjąć współpracę z tą niezależną instytucją, która docelowo powstanie w wyniku aktualnych prac Ministra Szuberta i resortu cyfryzacji.

W kwestii neutralności sieci, czyli jednakowego traktowania ruchu w internecie niezależnie od jego pochodzenia, adresata, rodzaju aplikacji i treści zdiagnozowane zostały dwa kluczowe tematy, którymi Zespół się zajmie, tj.: 1) określenie modeli biznesowych, dla jakich neutralność w sieci jest istotna, a dla jakich jest przeszkodą; 2) sposób zdefiniowania i wprowadzenia/ograniczenia neutralności sieci w wybranych państwach.

Ponadto Zespół pracuje nad kwestią niechcianych treści w internecie, czyli np. nad zagadnieniem nielicencjonowanego hazardu, filmów czy oprogramowania. Ze względu na fakt, że MC stoi na stanowisku, że warto szukać innego sposobu walki z powyższym zjawiskiem niż blokowanie stron internetowych (np. blokując przepływy finansowe), Zespół pracuje nad propozycjami alternatywnych rozwiązań. Ponadto pod rozważenie Zespołu poddana została również propozycja zajęcia się tzw. postprawdą (*fake news*) w internecie – jest to jednak bardzo szerokie zagadnienie i nie tylko Zespół, ale Rada jako całość musi przedyskutować możliwość działań w tym zakresie. Jest to niewątpliwie bardzo ważny temat, pozasektorowy, który nie ma tak naprawdę gospodarza. Co istotne w innych państwach powstają regulacje w tym zakresie, dlatego też Rada powinna poddać go głębszej refleksji i przeanalizować ewentualne możliwości. Poszczególni członkowie Rady zobowiązali się do przygotowania opracowań na ten temat, by Rada mogła się z nim zapoznać i zdecydować o ewentualnych dalszych krokach.

- Zespół nr V - edukacja cyfrowa (min. 27 czwartego nagrania)

Zespół ds. edukacji cyfrowej w następstwie spotkania z Minister Streżyńską obrał za cel dwa kluczowe działania, tj.:

1) budowanie kompetencji cyfrowych przede wszystkim w strukturach dwóch poziomów edukacji – „rzemieślniczych” studiów pomaturalnych i wysoko wyspecjalizowanych kierunków na uczelniach wyższych. Niezwykle ważne jest tu nawiązanie współpracy Rady z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, co Minister Cyfryzacji ma oficjalnie poprzeć i poprosić Premiera Gowina o wyznaczenie osób do kontaktu międzyresortowego z Zespołem w tej sprawie.

2) wsparcie w stworzeniu pewnego rodzaju agendy cyfrowej służącej do podnoszenia i rozwoju umiejętności cyfrowych – działanie związane z unijnym programem podnoszenia kompetencji cyfrowych do roku 2020 (Digital Skills & Jobs).

2. Informacja i dyskusja o Strategii Cyberbezpieczeństwa Polski oraz o kolejnych działaniach MC w zakresie budowy systemu cyberbezpieczeństwa kraju - spotkanie z Panem Piotrem Januszewiczem, Dyrektorem Departamentu Cyberbezpieczeństwa MC.

[Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 – 2022](#) jest w końcowej fazie zatwierdzania – przygotowujący Strategię zespół międzyresortowy, składający się z przedstawicieli ministerstw Cyfryzacji, Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Biura Bezpieczeństwa Narodowego i NASK, skończył swoje prace. Strategia została wysłana w celu zaopiniowania na Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji, który nie zgłosił żadnych zarzutów co do treści dokumentu – uwagi odnosiły się do samej propozycji uchwały i część z nich została uwzględniona, a część odrzucona. W tej chwili strategia jest przygotowywana do przekazania jej pod obrady Rządu, by w formie uchwały Rządu została zatwierdzona.

Celem głównym Strategii jest by w 2022r. Polska była państwem, które zapewnia bezpieczne funkcjonowanie podmiotów prywatnych, instytucji państwowych oraz obywateli w cyberprzestrzeni. Wszystkie funkcje życiowe, które przenosimy do cyberprzestrzeni muszą być bowiem bezpiecznie w niej realizowane. Sama Strategia jest punktem wyjścia do kolejnych działań, tj. przygotowania planu jej realizacji, na co przewidziane jest 9 miesięcy. Jest to termin, który powstał w wyniku międzyresortowych uzgodnień.

Harmonogram wdrażania Strategii wygląda następująco - na przełomie maja i czerwca 2017r. muszą być przygotowane plany budżetowe, określające kwoty niezbędne na realizację działań przez poszczególne ministerstwa, by środki te mogły zostać ujęte w szykowanym na kolejny rok budżecie. Co istotne każde zaangażowane w realizację Strategii ministerstwo będzie musiało zaplanować kwoty na konkretne projekty/programy we własnym budżecie. Następnie do końca roku muszą być znane w każdym z resortów plany działań na 2018r. W lutym przyszłego roku nastąpią natomiast ewentualne działania korekcyjne, by wszystko to, co jest niezbędne do zrealizowania w ramach Strategii, a nie zostało ujęte w planach i budżecie na rok 2018, mogło być zrealizowane w kolejnym roku. Środki finansowe na realizację Strategii nie są jeszcze znane, gdyż w ostatecznym rozrachunku to Minister Finansów przydziela kwoty na realizację wszystkich zadań państwa.

Obecnie zespół międzyresortowy, który dotychczas pracował nad kształtem samej Strategii zajął się planowaniem procesu wdrożenia jej w życie. 24 marca zespół zbiera się ponownie i wszystkie pracujące w nim instytucje przygotowują na to spotkanie zbiór propozycji szczegółowych działań i projektów, które mają być w ramach Strategii realizowane. Zespół ustali wtedy które działania trzeba zrealizować, dzięki czemu powstanie pewna zamknięta lista (gotowa oczywiście na ewentualne zmiany, jeśli takie okażą się konieczne) działań, a stopień ich realizacji pozwoli w pewien sposób mierzyć osiągnięcie celów szczegółowych Strategii. Co istotne plan wykonawczy do Strategii będzie zatwierdzany przez Rząd, tak samo jak sama Strategia.

Odrębną kwestią jest ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, która w jasny sposób uporządkuje kompetencje pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w ochronę cyberprzestrzeni RP. Prace nad ustawą są dość mocno zaawansowane, jednak na razie jest to tylko propozycja MC, która będzie przedstawiona jako baza do dalszych prac wspomnianego międzyresortowego zespołu. To on będzie musiał bowiem przygotować końcowy projekt ustawy, by był on wypracowany przez wszystkie zainteresowane resorty. Ustawa ma dotyczyć krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, nie będzie więc jedynie implementacją do polskiego porządku prawnego dyrektywy NIS, ale regulacją znacznie szerszą, przez co prace nad nią są bardziej złożone i czasochłonne. Dotychczasowe prace zespołu zasługują jednak na pochwałę, wszystkie biorące w nich udział instytucje kreatywnie podeszły do postawionych przed zespołem zadań, dlatego też wypracowanie projektu ustawy powinno odbyć się bez większych przeszkód.

W kwestiach cyberbezpieczeństwa istnieją również możliwości współpracy między MC a Radą choćby w zakresie edukacji (z punktu widzenia cyberbezpieczeństwa niezwykle istotne jest, by pozyskać zdolnych młodych ludzi i przekazać im wiedzę już na poziomie szkoły technicznej, by potem na uczelni wyższej mieć już pewną bazę, którą poddaje się specjalizacji) czy przeglądu prawa - jednym z zadań Strategii jest bowiem też przegląd prawa, dlatego (jak już zostało powiedziane podczas dyskusji nad zadaniami Zespołu ds. przeglądu prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji) szukanie ograniczeń prawodawstwa odbywać się może wspólne. Ponadto Ministerstwo Cyfryzacji zainaugurowało projekt szerokiego partnerstwa publiczno-prywatnego w obszarze cyberbezpieczeństwa - Forum Cyberbezpieczeństwa ma pełnić funkcję doradczą i na pewno może być polem, na którym można nawiązać współpracę z Radą.

3. Informacja dla Rady nt. jednolitego Modelu Informacyjnego Państwa - spotkanie z Panem Danielem Bachanem, Głównym Architektem IT Ministerstwa Cyfryzacji.

Architektura Informacyjna Państwa to architektura nakierowana na cyfrowego obywatela – skupia się na tym wszystkim w obszarze administracji publicznej, co pozwoli obywatelowi w kontaktach z nią posługiwać się kanałami cyfrowymi. Taka jest generalnie rola Ministerstwa Cyfryzacji i tym się Architektura Informacyjna Państwa zajmuje. Na AIP składa się wiele różnych komponentów, ale co do zasady chodzi o to, żeby w kontaktach z administracją publiczną obywatel nie był zmuszony chodzić od urzędu do urzędu, tylko mógł wszystko załatwić zdalnie. Celem jest, by zapewnić obywatelowi lepszą jakość usługi, by wszystkie systemy się ze sobą komunikowały ułatwiając obywatelowi kontakt z administracją.

W ramach AIP w Ministerstwie Cyfryzacji jest ok. 30 projektów. Kluczowe projekty umieszczone zostały na [diagramie](#) i znalazły odzwierciedlenie w powiązaniach pomiędzy sobą. Patrząc z perspektywy obywatela, który ma do załatwienia jakąś sprawę w administracji publicznej, możliwy jest oczywiście nadal klasyczny dostęp przez urząd, taka droga absolutnie nie znika – jednak celem MC jest przeniesienie realizacji usług do internetu, by administracja publiczna działała w taki sam sposób jak biznes, banki czy telekomy. Zapewnienie usług internetowych w wypadku administracji publicznej jest jednak trochę trudniejsze i wymaga dodatkowych działań. Najważniejszym elementem jest dostęp do danych obywatela – żeby go umożliwić powstaje Platforma Integracji Usług i Danych, będąca nie tylko narzędziem technicznym, ale bardziej podejściem do dostępu do tych danych. MC chce bowiem zautomatyzować integrację danych najbardziej jak to jest możliwe. Nadal to ustawy będą regulowały dostęp do danych, ale każdy podmiot (zarówno administracji publicznej jak i podmioty komercyjne), który będzie chciał się do nich dostać w oparciu o istniejące przepisy prawne, będzie wchodził na portal konsumenta API, gdzie będzie mógł podpisać jedną umowę na korzystanie z danych administracji publicznej, a następnie zobaczyć listę wszystkich dostępnych API (zgodnie z ustawowymi uprawnieniami) i dostać do nich dostęp automatycznie, tj. bez żadnego powoływania projektu z Ministerstwem Cyfryzacji, bez tworzenia środowisk testowych, bez konsultacji z MC. Tak działa większość świata biznesowego i tak chcemy, żeby działała również administracja publiczna. Pod Platformę Integracji Usług i Danych będą podpisane docelowo wszystkie rejestry państwowe – w pierwszej kolejności podpinany będzie System Rejestrów Państwowych, ze wszystkimi swoimi rejestrami CEPIK, CEIDG, Szyna PUE ZUS, także np. rejestr podatkowy Ministerstwa Finansów. Z czasem lista tych podmiotów będzie uzupełniana. Dzięki temu obywatel w kontaktach z urzędem z czasem nie będzie musiał wypełniać tylu wniosków co obecnie, nie będzie musiał każdorazowo przekazywać danych, bo odpowiednie instytucje często bezwnioskowo będą w stanie wykonać pewne usługi używając dostępnych danych. Będzie to taka operacjonalizacja Krajowych Ram Interoperacyjności – faktyczny przepływ danych pomiędzy poszczególnymi jednostkami, pozwalający na kreatywne, ciekawe projektowanie usług.

Co istotne obywatel, żeby móc jakąś sprawę załatwić przez internet musi wiedzieć, że ona istnieje i że może ją w taki sposób załatwić. Już dziś usługi wyszczególnione i opisane są na [obywatel.gov.pl](#) czy [biznes.gov.pl](#). Informacje te będą jednak jeszcze na bieżąco uzupełniane. Zintegrowaną bazą wiedzy o administracji będzie portal [gov.pl](#), swoisty punkt styku obywatela z administracją publiczną, gdzie każdy będzie również w jednym miejscu widział wszystkie swoje interakcje z administracją publiczną.

Uwierzytelnienie i identyfikację w krajowych usługach online umożliwi z kolei Węzeł Krajowy, czyli projekt mający na celu zapewnienie sprawnie funkcjonującej elektronicznej identyfikacji, opartej o powszechnie dostępne i bezpieczne rozwiązania organizacyjno-techniczne.

Dodatkowym istotnym aspektem jest możliwość pomocy obywatelowi przez urzędnika w zakresie usług cyfrowych – kanał kontaktu, którego teraz bardzo mocno brakuje, to kontakt telefoniczny. Z tego względu planowane jest rozpoczęcie działania Service Desk RP, do którego obywatel może zadzwonić i uzyskać wszelkie informacje bez wizyty w urzędzie. Będzie to jeden numer dla całej Polski, idea podobna np. do warszawskiego numeru 19 115.

Jeszcze inną usługą centralną, bardzo istotną z punktu widzenia obsługi obywatela, są aplikacje [gov.pl](#). Jest to rozwinięcie projektów EZD PUW i eDok. Będzie to pewnego rodzaju *marketplace*, gdzie są oferowane usługi – jedna z nich będzie EZD, jednak zarówno administracja publiczna, jak i sektor

prywatny będą mogły uzupełniać te usługi i dostarczać w ten sposób rozwiązania informatyczne dla urzędów. MC dostarczy samą platformę i moduł EZD oraz w porozumieniu z partnerami dostarczy jeszcze kilka modułów pomocniczych.

Wszystkie prowadzone przez MC projekty opisane są na [stronie internetowej resortu](#), szczegółowa dokumentacja znajduje się również na stronie [Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji](#), przez który część projektów już przeszło, kolejne będą przechodzić w najbliższym czasie.

Kolejne posiedzenie Rady planowane jest na 21 kwietnia 2017 r. – dokładna informacja zostanie przekazana przez Sekretarza Rady.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht – Przewodniczący
2. Michał Adamczyk
3. Dominik Batorski
4. Roman Bieda
5. Karol Dobrzeński
6. Alicja Grawon-Jaksik
7. Krzysztof Goczyła
8. Łukasz Jachowicz
9. Dariusz Milka
10. Tomasz Muda
11. Jerzy Nawrocki
12. Rafał Rodziewicz
13. Justyna Skorupska
14. Maciej Sobolewski
15. Piotr Wąglowski

Zaproszeni goście:

16. Piotr Januszewicz (MC)
17. Daniel Bachan (MC)

Sekretariat Rady:

18. Justyna Grzegorek (MC)
19. Katarzyna Stopińska (MC)